

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1SKomp/3/2022
Identifikačné číslo spisu: 3821201077
Dátum vydania rozhodnutia: 21. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Naď
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:3821201077.1

UZNESENIE

Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zložený z predsedu JUDr. Pavla Naďa a členov senátu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., Mgr. Dušana Čima, JUDr. Jaroslavy Fúrovej (sudkyňa spravodajkyňa), JUDr. Nory Halmovej, JUDr. Jany Haluškovovej, Mgr. Michala Novotnéhov kompetenčnom spore medzi: Krajským súdom v Trenčíne ako správnym súdom (sp. zn. 12 Sa 6/2021) a Okresným súdom Prievidza (sp. zn. 9S/1/2021), vo veci žalobkyne: H. F., narodenej X. R. XXXX, trvale bytom Z. XXX/XX, XXX XX J., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 20. októbra 2020 č. XXX XXX XXXX X a o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci Okresným súdom Prievidza, takto

r o z h o d o l :

Na prejednanie sporu j e d n á právomoc správneho súdu.

Uznesenie Okresného súdu Prievidza z 3. mája 2021 č. k. 9S/1/2021-6, vo výroku I., ktorým bolo konanie zastavené, z r u š u j e .

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobkyňa sa žalobou z 8. marca 2021, osobne doručenu Okresnému súdu Prievidza totožného dňa, domáhala preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX X z 15. decembra 2020, ktorým generálny riaditeľ žalovanej zamietol odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu žalovanej č. XXXX XXX XXXX X zo dňa 20. októbra 2020 vo veci priznania invalidného dôchodku.

2. Okresný súd Prievidza uznesením z 3. mája 2021 č. k. 9S/1/2021-6 (výrokom I.) konanie zastavil a (výrokom II.) vec postúpil Krajskému súdu v Trenčíne ako správneho súdu, čo odôvodnil tým, že po preskúmaní žaloby dospel k záveru, že v spore ide o správnu žalobu v sociálnych veciach podľa § 199 a nasl. Správneho súdneho poriadku, pričom právomoc na prejednanie tejto žaloby má Krajský súd v Trenčíne ako správny súd, ktorý bude v konaní o tejto žalobe postupovať podľa Správneho súdneho

poriadku. Keďže Okresný súd Prievidza nemá podľa Civilného sporového poriadku právomoc na prejednanie a rozhodnutie o správnej žalobe, tento v zmysle § 10 ods. 1 Civilného sporového poriadku konanie zastavil a postúpil vec Krajskému súdu v Trenčíne ako správne súdu.

3. Krajský súd v Trenčíne s postúpením veci nesúhlasil, a preto 6. decembra 2021 postupom podľa § 18 ods. 3, ods. 4 Správneho súdneho poriadku predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu správne súdu, čo odôvodnil tým, že v zmysle platných právnych predpisov je záväzný výrok súdneho rozhodnutia, a to aj v prípade, ak jeho odôvodnenie s takýmto výrokom nekorešponduje. V tomto prípade postupujúci súd uznesením z 3. mája 2021 č. k. 9S/1/2021-6 právoplatne zastavil súdne konanie, a preto nemal už vec postupovať inému súdu a vec mal uložiť do archívu ako právoplatne skončenú, nakoľko nie sú viac splnené podmienky, aby sa mohlo ďalej vo veci konať, keďže konanie bolo právoplatne skončené.

4. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zriadený podľa § 8 Civilného sporového poriadku prejednal predložený kompetenčný spor ako spor o právomoc, ktorý vznikol medzi správnym súdom a iným súdom podľa § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku.

5.1. Podľa § 3 Civilného sporového poriadku súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

5.2. Podľa § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánu verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

5.3. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) Správneho súdneho poriadku, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

5.4. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

5.5. Podľa § 199 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, v konaní podľa tejto hlavy správny súd zohľadňuje špecifické potreby vychádzajúce zo zdravotného stavu a sociálneho postavenia účastníka konania - fyzickej osoby a poskytuje jej poučenie o jej procesných právach a povinnostiach.

6. Z citovaného ust. § 6 ods. 1, ods. 2 písm. c) a ust. § 199 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku, v kontexte so skutočnosťou, že predmetom súdneho prieskumu má byť rozhodnutie vydané Sociálnou poisťovňou, vyplýva, že právomoc na prejednanie predmetnej žaloby má správny súd, čo v predmetnom konaní v zásade ani nebolo sporné. Kompetenčný senát preto určil (§ 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku), že na prejednanie sporu je daná právomoc správneho súdu.

7. Dôvod nesúhlasu Krajského súdu v Trenčíne vychádza z výroku I. uznesenia Okresného súdu Prievidza z 3. mája 2021 č. k. 9S/1/2021-6, ktorým bolo konanie zastavené skôr, než vec bola postúpená miestne a vecne príslušnému súdu (podľa § 10, § 13 ods. 1 Správneho súdneho poriadku Krajskému súdu v Trenčíne), v čom Krajský súd v Trenčíne vidí spor o právomoc v predmetnej veci konať.

8. Kompetenčný senát sa na jednej strane stotožňuje s argumentáciou Krajského súdu v Trenčíne, že zastavané konanie nebolo možné postúpiť, keď súdy boli vydaným uznesením viazané (§ 237 ods. 1 Civilného sporového poriadku), a teda neboli viac splnené procesné podmienky (§ 97 Správneho súdneho poriadku), na druhej strane konštatuje, že z dôvodu odporujúcich si výrokov a charakteru konania v sociálnych veciach (§ 199 a nasl. Správneho súdneho poriadku), výklad prezentovaný Krajským súdom v Trenčíne by viedol k denegatio iustitiae (odmietnutiu spravodlivosti).

9. Okresný súd Prievidza postupoval právne nesprávne a odôvodnil svoje rozhodnutie odkazom na ust. § 10 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého, ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Správnym postupom Okresného súdu Prievidza bolo vec postupom podľa § 40, § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku bez ďalšieho postúpiť vecne a miestne príslušnému súdu (bod 7.) a upovedomiť o tom žalobcu, resp. aj žalovaného, ak mu už bola žaloba doručená.

10. Vec je však potrebné vnímať aj z pohľadu účastníka konania (žalobkyne), ktorý podáva žalobu v konaní, v ktorom sa postupuje neformálne a v čo najväčšej súčinnosti s účastníkom (§ 199 ods. 2 Správneho súdneho poriadku). Žalobkyni bolo doručené uznesenie, vo výroku ktorého bolo uvedené, že vec bude (bez ohľadu na výrok o zastavení konania) postúpená inému (konkrétne) súdu, a následne v odôvodnení uznesenia (body 10. a 11.), ktorý súd (ako vecne príslušný) bude vo veci konať. Je evidentné, že okresný súd mienil vec postúpiť vecne príslušnému správne súdu s tým, že tento bude vo veci konať, preto výrok o zastavení konania (v kontexte ust. § 10. ods.1 Civilného sporového poriadku) treba vnímať v kontexte zjavnej nesprávnosti, resp. nedôslednosti okresného súdu, ktorý si zamenil „príslušný súd“ (§ 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku) s „iným orgánom Slovenskej republiky“ (§ 10 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Aj keď výrok o zastavení konania pripúšťal odvolanie (§ 357 písm. a) Civilného sporového poriadku), o čom bola žalobkyňa aj okresným súdom poučená, táto nemala dôvod pochybovať o tom, že vo veci sa bude ďalej konať na správnom súde (Krajskom súde v Trenčíne).

11. Zjavné (a neúmyselné) pochybenie okresného súdu, ktorým bol účastník konania uvedený do omylu, nemôže byť pričítané na ťarchu tohto účastníka konania, preto kompetenčný senát v snahe zabrániť denegatio iustitiae (odmietnutiu spravodlivosti) a zároveň v záujme zachovania procesnej čistoty, za primeranej aplikácie Čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku, dospel k záveru, že je nutné zjavne nesprávne a máttuce uznesenie Okresného súdu Prievidza z 3. mája 2021 č. k. 9 S 1/2021-6, vo výroku I., ktorým bolo konanie zastavené, zrušiť, aby Krajský súd v Trenčíne mohol vo veci konať a rozhodnúť.

12. Zo všetkých uvedených dôvodov tak kompetenčný senát dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne nebol materiálne dôvodný, keď tento síce (formálne) opodstatnene namietal, že mu Okresný súd Prievidza postúpil prerokúvanú vec v čase, keď konanie bolo právoplatne skončené (zastavené), avšak s prihliadnutím na individuálne okolnosti sporu a najmä na charakter sporu (správna žaloba v sociálnych veciach), je nesporne daná právomoc správneho súdu, pričom sporný výrok uznesenia okresného súdu bol jeho zrušením konvalidovaný. Podľa § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku sú súdy týmto rozhodnutím viazané.

13. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 8 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

